

Datum: Rijeka, 24. lipnja 2025.

Kolegij: Zdravstvena njega psihijatrijskih bolesnika

Voditelj: doc.dr.sc. Agneza Aleksijević; viši predavač Radosav Kosić

e-mail voditelja: radoslav.kosic@uniri.hr

Katedra: Katedra za sestrinstvo

Studij: Prijediplomski sveučilišni studij - Sestrinstvo redovni

Godina studija: 3

Akadska godina: 2025./2026.

IZVEDBENI NASTAVNI PLAN

Podaci o kolegiju (kratak opis kolegija, opće upute, gdje se i u kojem obliku organizira nastava, potreban pribor, upute o pohađanju i pripremi za nastavu, obveze studenata i sl.):

Kolegij **Zdravstvena njega psihijatrijskih bolesnika** je obvezni kolegij na trećoj godini Sveučilišnog studija Sestrinstva. Izvodi se u prostorima Fakulteta zdravstvenih studija i KBC-a Rijeka, u ukupnom opsegu od 105 sati: 30 sati predavanja, 15 sati seminara i 60 sati vježbi, te nosi 6 ECTS bodova.

Cilj kolegija je omogućiti studentima razumijevanje važnosti zdravstvene njege osoba s psihičkim smetnjama, usvajanje kompleksnog i holističkog pristupa u rehabilitaciji i resocijalizaciji te razvijanje znanja i vještina za praktičnu primjenu u kliničkom okruženju. Poseban naglasak stavlja se na terapijsku komunikaciju, timski rad i etički pristup pacijentima s mentalnim poremećajima.

Ishodi učenja:

Student će nakon odslušanog i odrađenog kolegija biti sposoban:

- Objasniti suvremene pristupe u liječenju osoba s mentalnim poremećajima;
- Primijeniti elemente bihevioralno-kognitivnih tehnika i tehnika savjetovanja;
- Primijeniti principe terapijske komunikacije i uspostaviti terapijski odnos;
- Integrirati teorijska znanja iz sestrinstva i mentalnog zdravlja u praktični rad;
- Primijeniti osnove motivacijskog intervjua u kliničkoj praksi;
- Poštivati Etički kodeks medicinskih sestara i tehničara Hrvatske;
- Razvijati profesionalni identitet i djelovati u najboljem interesu pacijenta;
- Poznavati programe i zakonske okvire iz područja mentalnog zdravlja;
- Identificirati potrebe osoba s mentalnim poremećajima i planirati adekvatnu skrb;
- Razumjeti principe cjelovitog terapijskog pristupa;
- Sudjelovati u individualnim i grupnim oblicima terapijskog rada;
- Razumjeti principe psihijatrijske skrbi u zajednici.

Vježbe – praktični dio:

Kroz praktični dio kolegija student:

- Prenosi teorijska znanja u kliničko okruženje kroz sestrinske intervencije;
- Uči o multidisciplinarnom pristupu i osiguravanju kvalitete zdravstvene njege;
- Uključuje se u timski rad i organizaciju sestrinskih aktivnosti;
- Prepoznaje znakove i simptome mentalnih poremećaja u svrhu planiranja skrbi;
- Stječe osnovne kliničke kompetencije za terapijske intervencije;
- Razvija etičke kompetencije, potiče samopomoć i neovisnost bolesnika;
- Uči specifičnosti skrbi o osobama s različitim mentalnim poremećajima;
- Komunicira uspješno s bolesnicima, članovima obitelji i članovima zdravstvenog tima;
- Primjenjuje znanja utemeljena na dokazima;
- Razumije biološke, socijalne, psihološke i okolišne čimbenike zdravlja i bolesti;
- Upoznaje procesne metode u sestrinstvu i modele kvalitete u zdravstvenoj skrbi;
- Djeluje u skladu s etičkim, pravnim i humanističkim načelima u skrbi za osobe s mentalnim poremećajima;
- Poštuje pravo na privatnost i povjerljivost pacijentovih podataka.

Popis obvezne ispitne literature:

1. Sedić B. Zdravstvena njega psihijatrijskih bolesnika. Zagreb: Visoka zdravstvena škola; 2004.
2. Moro Lj, Frančišković T. Psihijatrija: udžbenik za više zdravstvene studije. Zagreb: Medicinska naklada; 2011.
3. Nursing Care Plans (NCP) Ultimate Guide and List. Mental Health and Psychiatric Care Plans. Updated on April 29, 2024, by Matt Vera BSN, R.N. Dostupno na: <https://nurseslabs.com/nursing-care-plans/#h-mental-health-and-psychiatric>
4. Guidelines on mental health nursing. 2024. Dostupno na: https://www.icn.ch/sites/default/files/2024-03/ICN_MentalHealthNursingGuidelines-2024_FINAL_EN_0.pdf

Popis dopunske literature:

1. Halter MJ. Varcarolis' Foundations of Psychiatric Mental Health Nursing: A Clinical Approach. 9th ed. St. Louis: Elsevier; 2021.
2. Halter MJ. Varcarolis' Manual of Psychiatric Nursing Care Planning: An Interprofessional Approach. 6th ed. St. Louis: Elsevier; 2019.
3. Fortinash KM, Holoday Worret PA. Psychiatric Nursing Care Plans. 7th ed. Philadelphia: Elsevier; 2024.
4. Morgan KI, Townsend MC. Davis Advantage for Psychiatric Mental Health Nursing. 10th ed. Philadelphia: F.A. Davis; 2021.
5. Fosbre CD. Varcarolis' Essentials of Psychiatric Mental Health Nursing: A Communication Approach to Evidence-Based Care. 5th ed. St. Louis: Elsevier; 2023.

Nastavni plan:

Popis predavanja (s naslovima i pojašnjenjem):

Unesite tražene podatke

1. Uvod u predmet i povijesni osvrt na poimanje psihičkih poremećaja; Organizacija i rad psihijatrijskih ustanova

Ishodi učenja:

Sažeti povijesni razvoj skrbi za osobe s psihičkim poremećajima.
Objasniti organizaciju i djelokrug rada psihijatrijskih ustanova.
Prepoznati promjene u pristupu mentalnom zdravlju kroz povijest.

2. Osobitosti zdravstvene njege psihijatrijskih bolesnika; Osnovna načela zdravstvene njege psihijatrijskih bolesnika

Ishodi učenja:

Objasniti osnovna načela zdravstvene njege u psihijatriji.
Identificirati specifičnosti zdravstvene njege psihijatrijskih bolesnika.
Primijeniti temeljna načela sestrinske skrbi u psihijatrijskoj praksi.

3. Etičnost i pravo u radu s psihijatrijskim bolesnicima

Ishodi učenja:

Tumačiti načela Etičkog kodeksa za medicinske sestre/tehničare.
Objasniti zakonske propise u području mentalnog zdravlja.
Primijeniti etičke i pravne principe u radu s psihijatrijskim bolesnicima.
Identificirati etičke dileme u prisilnoj hospitalizaciji i svakodnevnoj praksi.
Prepoznati važnost poštovanja prava pacijenata u psihijatrijskoj skrbi.

4. Stvaranje terapijskog okruženja; Razvoj svijesti o samome sebi; Uloga i mjesto medicinske sestre - tehničara u multidisciplinarnom timu

Ishodi učenja:

Objasniti važnost sigurnog i poticajnog terapijskog okruženja.
Identificirati potrebe bolesnika s psihičkim smetnjama.
Prepoznati važnost samosvijesti i profesionalnog identiteta u radu medicinske sestre.
Objasniti ulogu medicinske sestre u multidisciplinarnom timu.

5. Psihijatrijski sestrinski intervju; heteropodaci; mentalni status

Ishodi učenja:

Prepoznati važnost terapijske komunikacije i izgradnje terapijskog odnosa.
Primijeniti osnovne principe motivacijskog intervjua.
Procijeniti mentalni status i prikupiti heteroanamnestičke podatke.

6. Proces zdravstvene njege u psihijatriji (sestrinska anamneza, sestrinska dijagnoza, sestrinske intervencije)

Ishodi učenja:

Opisati faze procesa zdravstvene njege u psihijatriji.
Procijeniti potrebe pacijenta i formulirati sestrinsku dijagnozu.
Planirati, provesti i evaluirati sestrinske intervencije u skladu s individualnim potrebama.

7. Hitan prijam; agresivni/nesuradljivi bolesnik; vodič sestrinskih intervencija

Ishodi učenja:

Prepoznati psihijatrijska hitna stanja i krizne situacije.
Primijeniti znanja i vještine za trijažu u psihijatriji.

Primijeniti standardne postupke u radu s agresivnim ili nesuradljivim pacijentima.
Objasniti važnost sestrinskih intervencija u kriznim situacijama.

8. Proces zdravstvene njege u dječjoj i adolescentnoj dobi

Ishodi učenja:

Povezati faze psihodinamskog i psihoseksualnog razvoja s planiranjem njege.
Objasniti važnost sestrinskih intervencija u radu s djecom i adolescentima.
Primijeniti terapijske granice i kontinuitet njege u ovoj populaciji.

9. Proces zdravstvene njege bolesnika s poremećajem prehrane

Ishodi učenja:

Prepoznati poremećaje prehrane i njihove kliničke značajke.
Opisati postupke njege prilikom hranjenja i nutritivne podrške.
Procijeniti zdravstvene potrebe u odnosu na tjelesnu težinu i prehrambene navike.
Razviti terapijski odnos s osobama koje boluju od poremećaja prehrane.

10. Proces zdravstvene njege bolesnika s poremećajima raspoloženja

Ishodi učenja:

Prepoznati poremećaje raspoloženja i njihove kliničke manifestacije.
Objasniti zdravstvene potrebe i planirati odgovarajuće intervencije.

11. Proces zdravstvene njege depresivnog bolesnika

Ishodi učenja:

Prepoznati depresiju kao poremećaj i kao simptom drugih mentalnih stanja.
Primijeniti odgovarajuće intervencije u radu s depresivnim bolesnikom.

12. Proces zdravstvene njege maničnog bolesnika

Ishodi učenja:

Prepoznati potrebe bolesnika u maničnoj fazi.
Objasniti važnost zadovoljenja osnovnih potreba i strukturiranog pristupa njezi.

13. Proces zdravstvene njege bolesnika s anksioznim poremećajima

Ishodi učenja:

Prepoznati psihodinamske osnove anksioznih poremećaja.
Objasniti ulogu medicinske sestre u smanjenju anksioznosti kroz terapijski odnos.

14. Proces zdravstvene njege bolesnika s posttraumatskim stresnim poremećajem

Ishodi učenja:

Razlikovati stres od psihičke traume.
Prepoznati simptome PTSP-a.
Primijeniti elemente kognitivno-bihevioralnih tehnika i savjetovanja u radu s osobama koje imaju PTSP.

15. Proces zdravstvene njege kod gubitka i žalovanja

Ishodi učenja:

Objasniti faze i proces žalovanja.
Primijeniti empatijski pristup u radu s osobama koje proživljavaju gubitak.

16. Proces zdravstvene njege ovisnika o alkoholu

Ishodi učenja:

Objasniti faze razvoja alkoholne ovisnosti.
Prepoznati ulogu medicinske sestre u prevenciji, liječenju i resocijalizaciji.
Primijeniti znanja u radu s klubovima liječenih alkoholičara.

17. Proces zdravstvene njege ovisnika o psihoaktivnim tvarima

Ishodi učenja:

Objasniti principe prevencije, liječenja i rehabilitacije ovisnosti.
Integrirati znanja iz zdravstvenog odgoja i mentalnog zdravlja.
Opisati ulogu terapijskih zajednica u skrbi o ovisnicima.

18. Proces zdravstvene njege ovisnika o igrama na sreću

Ishodi učenja:

Objasniti psihodinamsku osnovu poremećaja nagona.
Prepoznati posljedice ovisnosti o igrama na život pojedinca i obitelji.

19. Proces zdravstvene njege bolesnika s poremećajem spavanja

Ishodi učenja:

Opisati faze spavanja i higijenske navike vezane uz san.
Prepoznati utjecaj neredovitog uzimanja hipnotika.
Objasniti ulogu sestre u edukaciji o higijeni spavanja.

20. Proces zdravstvene njege bolesnika sa psihosomatskim poremećajem

Ishodi učenja:

Objasniti uzroke i mehanizme nastanka psihosomatskih poremećaja.
Istaknuti važnost komunikacije i izražavanja emocija u prevenciji i liječenju.

21. Proces zdravstvene njege psihotičnih bolesnika

Ishodi učenja:

Naveći vrste psihotičnih poremećaja.
Razlikovati neurotske i psihotične simptome.
Prepoznati značaj redovitog uzimanja antipsihotika u skrbi za psihotične bolesnike.

22. Proces zdravstvene njege bolesnika sa shizofrenijom

Ishodi učenja:

Naveći tipove shizofrenije i njihove karakteristike.
Razlikovati pozitivne i negativne simptome.
Planirati specifične intervencije u skladu s tipom shizofrenije.

23. Proces zdravstvene njege bolesnika s organskim poremećajima

Ishodi učenja:

Prepoznati organske uzroke psihičkih poremećaja.
Opisati ulogu njegovatelja u skrbi za osobe s demencijom.
Primijeniti jednostavne alate za procjenu kognitivnih funkcija.

24. Proces zdravstvene njege suicidalnog bolesnika

Ishodi učenja:

Prepoznati rane znakove suicidalnosti.

Opisati postupke i intervencije u radu sa suicidalnim pacijentima.

25. Proces zdravstvene njege bolesnika s psihičkim poremećajem u starijoj životnoj dobi

Ishodi učenja:

Prepoznati najčešće psihičke poremećaje u starijoj dobi.

Opisati specifičnosti zdravstvene njege starijih osoba s psihičkim smetnjama.

26. Psihofarmakoterapija; prepoznavanje nuspojava; važnost suradnje

Ishodi učenja:

Povezati osnovna znanja o psihofarmacima s kliničkom praksom.

Identificirati nuspojave psihofarmaka i njihove posljedice.

Objasniti važnost suradljivosti pacijenata i obitelji u procesu liječenja.

27. Socioterapijske tehnike u psihijatrijskoj zdravstvenoj njezi

Ishodi učenja:

Primijeniti nefarmakološke metode u skrbi za osobe s mentalnim smetnjama.

Objasniti značaj grupne terapije i terapijske zajednice.

Primijeniti socioterapijske metode u psihijatrijskoj njezi.

28. Standardni postupak kod primjene elektrostimulativne terapije

Ishodi učenja:

Prepoznati indikacije za primjenu elektrostimulativne terapije.

Opisati zadatke medicinske sestre prije, tijekom i nakon terapije.

29. Medicinska sestra - tehničar medijator između psihijatrijskog bolesnika, njegove obitelji i društva

Ishodi učenja:

Objasniti ulogu medicinske sestre u komunikaciji između bolesnika, obitelji i društva.

Primijeniti savjetodavne i medijacijske vještine.

Sudjelovati u grupnim terapijama i edukaciji njegovatelja.

30. Suradnja psihijatrijske skrbi s institucijama u zajednici; Osiguravanje kvalitete programa;

Kontinuitet skrbi; Marketing

Ishodi učenja:

Prepoznati važnost suradnje s institucijama u zajednici.

Objasniti značaj promocije mentalnog zdravlja.

Opisati modele patronažne skrbi i osiguravanje kontinuiteta skrbi.

Prezentirati javnosti potrebe i mogućnosti psihijatrijske zdravstvene skrbi.

Popis seminara s pojašnjenjem:

Prvi seminar: Kako voditi psihijatrijski sestrinski intervju

Nabrojiti osnovne sastavnice psihijatrijske sestrinske anamneze.

Upoznati se s ključnim dijelovima psihijatrijske anamneze (npr. sadašnje tegobe, osobna i obiteljska anamneza, socijalna situacija, funkcionalni status), s posebnim naglaskom na ono što je relevantno za sestrinsku procjenu i planiranje njege.

Na temelju iskustava s vježbi odrediti koje teme predstavljaju značajan izvor informacija za postavljanje sestrinskih dijagnoza.

Analizirati praktične primjere kako bi se prepoznale teme (npr. obrasci spavanja, prehrana, razina samopomoći, emocionalno stanje) koje omogućuju kvalitetnu procjenu zdravstvenog stanja.

Diskutirati moguće teškoće kod pristupa duševnom bolesniku.

Razmotriti prepreke u komunikaciji s psihijatrijskim pacijentima (npr. snižen kontakt, neprijateljstvo, neorganizirano mišljenje) i strategije za stvaranje povjerenja i sigurnosti.

Drugi i treći seminar: **Metode skrbi u psihijatriji**

Prodiskutirati opća znanja o farmakološkom i nefarmakološkom pristupu u skrbi za duševnog bolesnika.

Upoznati osnovne principe liječenja lijekovima (antipsihotici, antidepresivi, anksiolitici) i nefarmakološke metode (psihoterapija, radna terapija, socioterapija).

Prepoznati područja pojedine određene terapijske metode.

Analizirati koje terapije su primjenjive kod kojih psihičkih poremećaja i u kojim kontekstima.

Odrediti mogućnosti primjene sestrinskih psihijatrijskih terapijskih postupaka.

Raspraviti konkretne uloge medicinske sestre u terapijskom procesu: vođenje razgovora, edukacija, provođenje terapijskih aktivnosti, podrška obitelji.

Četvrti seminar: **Proces zdravstvene njege bolesnika s organski uvjetovanim mentalnim poremećajima**

Nabrojati i opisati spektar organskih mentalnih poremećaja.

Obuhvatiti poremećaje poput demencije, delirija, organskih halucinoza, s naglaskom na uzroke, simptome i tijek bolesti.

Prepoznati i opisati rane prediktore razvoja demencije.

Naveći znakove poput gubitka pamćenja, dezorijentacije, promjena ponašanja koji mogu upućivati na rani stadij demencije.

Diskutirati o sestrinskom pristupu bolesniku s organski uvjetovanim mentalnim poremećajima.

Prikazati načela holističkog pristupa: individualizirana njega, edukacija obitelji, sigurnost pacijenta.

Upoznati kratke dijagnostičke postupke za prepoznavanje demencije u setingu patронаžne službe.

Naučiti primjenu jednostavnih alata (MMSE, kratki test mentalnog statusa) u kućnim uvjetima.

Peti seminar: **Proces zdravstvene njege bolesnika sa psihotičnim poremećajima**

Prodiskutirati mogućnosti ranog prepoznavanja kroničnih mentalnih poremećaja.

Raspraviti prekursore psihotičnih poremećaja poput promjena u ponašanju, izolacije, sumnjičavosti.

Upoznati se sa značajem prevencije u kronifikaciji mentalnih poremećaja.

Objasniti važnost rana intervencija, kontrole simptoma i kontinuirane skrbi.

Diskutirati o ograničenjima rane detekcije mentalnih poremećaja.

Prepoznati izazove poput stigme, niske motivacije bolesnika, dijagnostičke složenosti.

Šesti seminar: **Proces zdravstvene njege bolesnika u kriznim stanjima**

Opisati osnovne značajke krizne situacije i kriznih stanja.

Prepoznati osnovne principe intervencije u krizi.

Naglasiti hitnost, sigurnost, emocionalnu podršku, uspostavu kontrole te uključivanje odgovarajućih službi.

Sedmi i osmi seminar: Proces zdravstvene njege osoba ovisnih o psihoaktivnim sredstvima

Opisati osnovne značajke psihoaktivnih tvari.

Pojasniti djelovanje različitih tvari (stimulansi, depresori, halucinogeni), njihovu zlouporabu i posljedice.

Diskutirati terapijske mogućnosti u bolničkom i vanbolničkom okruženju.

Prikazati principe detoksikacije, rehabilitacije, terapijskih zajednica i izvaninstitucionalnih oblika pomoći.

Uloga medicinske sestre/tehničara u prevenciji, liječenju, rehabilitaciji i resocijalizaciji.

Opisati sestrinske intervencije: edukacija, podrška tijekom apstinencije, motivacijski razgovori, rad s obitelji.

Deveti i deseti seminar: Proces zdravstvene njege bolesnika s anksioznim poremećajima

Prodiskutirati teorije o nastanku anksioznih poremećaja.

Upoznati se s biološkim, psihodinamskim i kognitivno-bihevioralnim objašnjenjima anksioznosti.

Prepoznati i diskutirati o indikacijama za psihoterapiju i farmakoterapiju kod anksioznih poremećaja.

Objasniti kada je indicirana terapija lijekovima, a kada psihoterapija (CBT, EMDR i dr.) te ulogu medicinske sestre u primjeni i praćenju.

Jedanaesti seminar: Proces zdravstvene njege osoba s poremećajem osobnosti

Nabrojiti i opisati obilježja poremećaja osobnosti.

Poremećaji osobnosti karakterizirani su trajnim obrascima mišljenja i ponašanja koji odstupaju od očekivanja okoline (npr. granični, narcistički, antisocijalni).

Diskutirati o terapijskim mogućnostima kod ovog nozološkog entiteta.

Raspraviti o ograničenim terapijskim mogućnostima i važnosti dugoročne podrške, stabilne strukture i granica u sestrinskom radu.

Dvanaesti seminar: Proces zdravstvene njege bolesnika s poremećajem nagona

Objasniti strukturu ciklusa spavanja i moguće poremećaje.

Pojasniti faze spavanja i poremećaje poput insomnije, parasomnija, hipersomnije.

Diskutirati o važnosti higijene spavanja.

Naglasiti mjere poboljšanja spavanja: rutina, izbjegavanje stimulansa, relaksacija.

Diskutirati psihološko značenje hranjenja kao i biopsihološke komponente njegovih poremećaja.

Prikazati emocionalne i socijalne aspekte hranjenja, s fokusom na poremećaje poput anoreksije i bulimije.

Trinaesti seminar: Proces zdravstvene njege kod duševnih poremećaja razvojne dobi

Opisati osnovne skupine razvojnih poremećaja.

Upoznati se s poremećajima iz spektra autizma, ADHD-om, mentalnom retardacijom.

Opisati položaj obitelji u terapijskom procesu kod poremećaja razvojne dobi.

Naglasiti važnost edukacije, podrške i aktivnog uključivanja obitelji u liječenje i skrb.

Četrnaesti seminar: Organizacija skrbi za duševne bolesnike u zajednici

Prikazati modele organizacije psihijatrijske skrbi i skrbi za mentalno zdravlje.

Upoznati različite pristupe: deinstitucionalizacija, mobilni timovi, dnevne bolnice, centri za mentalno zdravlje.

Raspraviti aktualnu organizaciju mentalno zdravstvenih institucija i programa u Hrvatskoj.

Analizirati dostupnost i kvalitetu usluga, izazove i mogućnosti unaprjeđenja.

Petnaesti seminar: **Etički kodeks / pravni aspekti / stigma**

Prodiskutirati etičke probleme skrbi za mentalne bolesnike i prisilne hospitalizacije.
Raspraviti pitanja autonomije, zaštite prava pacijenata i granice između skrbi i prisile.
Razmotriti značenje i proces stigmatizacije.
Objasniti kako stigma utječe na život osoba s duševnim smetnjama i naglasiti važnost destigmatizacije.

Popis vježbi s pojašnjenjem:

Vježbe se provode na Klinici za psihijatriju, Klinici za pedijatriju po programu ali se program modificira prema dostupnosti pacijenata s određenim kliničkim slikama.

- Vježbe 1-3** Sestrinska anamneza i značaj heteropodataka
Vještine: Komunikacijske vještine u odnosu sa pacijentom sa psihičkim smetnjama
 Procjena osnovnih komponenti psihičkog statusa
- Vježbe 4-6** Sestrinska dokumentacija u psihijatriji, zaštita bolesnika s duševnim smetnjama
Vještine: Prepoznati etičke i pravne probleme informiranja i vođenja dokumentacije o bolesniku sa psihičkim smetnjama
- Vježbe 7-9** Hitna stanja u psihijatriji
Vještine: Prepoznati nivo mentalnog poremećaja
 Prepoznati važnost trijaže za hospitalizaciju osobe sa mentalnim poremećajem
- Vježbe 10-12** Pristup pacijentu s neurotskim smetnjama
Vještine: Objasniti osnove psihodinamske sestrinske anamneze.
 Odrediti intervencije medicinske sestre/tehničara kod neurotskih poremećaja
- Vježbe 13-15** Pristup pacijentu sa poremećajem raspoloženja
Vještine: Procjeniti stupanj poremećaja (depresija/manija)
 Odrediti sestrinske intervencije
- Vježbe 16-18** Pristup pacijentu sa shizofrenijom
Vještine: Prepoznati osnovne klastere simptoma shizofrenije
 Prepoznati rane znakove shizofrenije
 Odrediti intervencije medicinske sestre/tehničara kod shizofrenog poremećaja
- Vježbe 19-21** Pristup pacijentu s organskim psihičkim poremećajem
Vještine: Načini pristupanja dementnom pacijentu.
 Prepoznati osnovne orijentire u procjeni kognitivnih zatajivanja
 Odrediti sestrinske intervencije.

- Vježbe 22-24** Pristup osobi ovisnoj o psihoaktivnim tvarima
Vještine: Prepoznati somatske simptome kod bolesti ovisnosti
Prepoznati bihevioralne obrasce ovisnika
Odrediti sestrinske intervencije.
- Vježbe 25-27** Pristup pacijentu sa PTSP em
Vještine: Prepoznati osnovne simptome PTSPa
Diskutirati značaj biopsihosocijalnih odrednica poremećaja
Odrediti sestrinske intervencije.
- Vježbe 28-30** Značaj i uloga socioterapijskih metoda u psihijatrijskoj zdravstvenoj njezi
Vještine: Diskutirati o mogućnostima socioterapijskih metoda
Prepoznati socioterapijski značaj sestrinskih intervencija
Prepoznati značaj i ulogu medicinske sestre/tehničara u socioterapijskim metodama skrbi

Obveze studenata:

Odslušan i položeni spit iz kolegija Psihijatrija i mentalno zdravlje

Ispit (način polaganja ispita, opis pisanog/usmenog/praktičnog dijela ispita, način bodovanja, kriterij ocjenjivanja):

ECTS bodovni sustav ocjenjivanja:

Ocjenjivanje studenata provodi se prema važećem **Pravilniku o studijima Sveučilišta u Rijeci**, odnosno Odluci o izmjenama i dopunama **Pravilniku o studijima Sveučilišta u Rijeci** te Odluci Fakultetskog vijeća Fakulteta zdravstvenih studija usvojenoj na sjednici održanoj 14. lipnja 2018. prema kojoj studenti na pojedinom predmetu od 100% ocjenskih bodova tijekom nastave mogu ostvariti najviše **50% ocjenskih bodova**, dok se preostalih **50% ocjenskih bodova** ostvaruje na završnom usmenom ispitu.

Ocjenjivanje studenata vrši se primjenom ECTS (A-F) i brojčanog sustava (5-1). Ocjenjivanje u ECTS sustavu izvodi se **apsolutnom raspodjelom**, te prema **stručnim kriterijima ocjenjivanja**.

Od maksimalnih 50% ocjenskih bodova koje je moguće ostvariti tijekom nastave, student mora ostvariti minimalno 25% ocjenskih bodova da bi pristupio završnom ispitu, pod uvjetom da je pozitivno ocijenjen po svim elementima ocjenjivanja kroz nastavu.

Student koji je ostvario između 20 i 24,9% ocjenskih bodova imati će priliku za jedan popravni međuispit te ako na tom međuispitu zadovolji, može pristupiti završnom ispitu s početnih 25% ocjenskih bodova prikupljenih tijekom nastave.

Student koji je ostvario manje od 19,9% ocjenskih bodova (F ocjenska kategorija) nema pravo izlaska na završni ispit te mora ponovno upisati predmet u sljedećoj akademskoj godini.

Ocjenske bodove student stječe na sljedeći način:

1. Tijekom nastave vrednuje se (maksimalno 50% ocjenskih bodova):

- a) pohađanje nastave (do 10% ocjenskih bodova)
- b) seminarski rad (do 20% ocjenskih bodova)
- c) vježbe (do 20% ocjenskih bodova)

a) Pohađanje nastave (do 10% ocjenskih bodova)

Nazočnost na predavanjima i seminarima je obvezna, a student može izostati s **30% nastave isključivo zbog zdravstvenih razloga** što opravdava liječničkom ispričnicom.

Ukoliko student opravdano ili neopravdano izostane s **više od 30% nastave** ne može nastaviti praćenje kolegija te gubi mogućnost izlaska na završni ispit. Time je prikupio 0% ocjenskih bodova i ocijenjen je ocjenom F. Pohađanje nastave (predavanja i seminari) boduje se na sljedeći način:

Ocjena (% neopravdani izostanci)	% ocjenski bodovi
5 (0%)	10
4 (do 10%)	8
3 (do 20%)	6
2 (do 30%)	4

b) Seminarski rad (do 20% ocjenskih bodova)

Student treba napisati seminarski rad i iz njega pripremiti i održati prezentaciju na osnovu čega može ostvariti maksimalno 20% ocjenskih bodova. Pojedinačno se ocjenjuje sadržaj i stil napisanog seminarskog rada te prezentacija istog, a konačna ocjena je aritmetička sredina postignutih rezultata pojedinog studenta, koja se boduje na sljedeći način:

ocjena	% ocjenski bodovi
5	20
4	16
3	12
2	8

c) Vježbe (do 20% ocjenskih bodova)

Student je obavezan pohađati vježbe redovito prema izrađenom rasporedu i biti aktivno uključen u njihovo izvođenje. Izmjene u rasporedu ili zamjene vježbovnih skupina nisu dozvoljene bez suglasnosti **voditelja predmeta**. Izostanak s vježbi dozvoljen je **isključivo zbog zdravstvenih razloga** što se opravdava liječničkom ispričnicom, a nadoknada vježbi je obavezna bez obzira da li se radi o opravdanom ili neopravdanom izostanku i broju sati izostanka. Nadoknada je moguća isključivo uz prethodni dogovor s voditeljem predmeta. U **koliko vježbe nisu odrađene 100%**

planirane satnice student će biti ocijenjen ocjenom nedovoljan (1) i gubi mogućnost izlaska na završni ispit do odrade vježbi u cijelosti.

Vježbe se izvode u Klinici pod vodstvom mentora koji prati i ocjenjuje svakog studenta pojedinačno. Elementi koji se ocjenjuju su rad u timu, inicijativa i interes, pravodobnost i redovitost dolaženje na vježbe te teorijska priprema i učenje tijekom vježbi. Konačna ocjena iz vježbi je aritmetička sredina postignutih rezultata pojedinog studenta, koju potvrđuje voditelj predmeta na prijedlog mentora, a koja se boduje na sljedeći način:

ocjena	% ocjenski bodovi
5	20
4	16
3	12
2	8

2. Na završnom ispitu vrednuje se (maksimalno 50% ocjenskih bodova):

Usmeni ispit (ukupno 50 ocjenskih bodova)

Student će pristupiti provjeri znanja kroz usmeni ispit na osnovi čega može ostvariti maksimalno 50% ocjenskih bodova. Prolaznost na istom je 50% uspješno odgovorenih postavljenih pitanja. Postignuti rezultati pojedinog studenta boduju se na sljedeći način:

ocjena	% ocjenski bodovi
5	50
4	42
3	32
2	25

Konačna ocjena je postotak usvojenog znanja, vještina i kompetencija kroz nastavu i završni ispit odnosno donosi se na temelju zbroja svih ocjenskih bodova ECTS sustava prema kriteriju:

A = 90 - 100% ocjenskih bodova

B = 75 - 89,9%

C = 60 - 74,9%

D = 50 - 59,9%

F = 0 - 49,9%

Ocjene u ECTS sustavu prevode se u brojčani sustav na sljedeći način:

A = izvrstan (5)

B = vrlo dobar (4)

C = dobar (3)

D = dovoljan (2)

F = nedovoljan (1)

VAŽNA OBAVIJEST

U slučaju odbijanja ocjene studenti/ice dužni su pokrenuti postupak predviđen čl. 46. Pravilnika o studijima Sveučilišta u Rijeci.

ČLANAK 46. Prigovor na ocjenu

(1) Student koji smatra da je oštećen ocjenjivanjem na završnom ispitu ima pravo u roku 24 sata nakon priopćenja ocjene izjaviti pisani prigovor dekanu odnosno pročelniku odjela. Prigovor mora biti obrazložen.

(2) Ako prigovor smatra osnovanim dekan odnosno pročelnik odjela će u roku od 24 sata od zaprimanja prigovora imenovati povjerenstvo sastavljeno od tri člana. Nastavnik s čijom ocjenom student nije bio zadovoljan ne može biti predsjednik povjerenstva.

(3) Pisani ispit ili pisani dio ispita neće se ponoviti pred povjerenstvom, već će ga ono ponovno ocijeniti. Ako je ispit usmeni ili se sastoji i od usmenog dijela provjere znanja dekan odnosno pročelnik odjela će odrediti vrijeme polaganja ispita koji se treba održati što ranije, a ne može biti održan kasnije od tri radna dana po izjavljenom prigovoru.

(4) Povjerenstvo donosi odluku većinom glasova.

Mogućnost izvođenja nastave na stranom jeziku:

Nastava se ne izvodi na stranom jeziku.

Ostale napomene (vezane uz kolegij) važne za studente:

Eventualnu veću spriječenost od dogovorenog javiti na kontakt e- mail predavača te u dogovoru s predavačem nadoknaditi izostanak (kroz seminarski rad ukoliko se ne radi o velikom izostanku). Na nastavi se ne tolerira (ulasci/izlasci, mobitel i sl);ometanje nastave na bilo koji način. Ukoliko se radi o neredovitom pohađanju nastave – moguć je izostanak potpisa u indeks i konzultacija predavača sa voditeljem studija. Za evidenciju prisutnosti studenata na predavanjima/seminarima/vježbama koristiti će se potpisne liste.

SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (za akademsku 2025./2026. godinu)

Raspored nastave

Datum	Predavanja (vrijeme i mjesto)	Seminari (vrijeme i mjesto)	Vježbe (vrijeme i mjesto)	Nastavnik
30.9.2025.	P1–P3 (13,00-15,15) Z4			doc.dr.sc. Agneza Aleksijević Radoslav Kosić, prof., viši predavač
7.10.2025.	P4–P6 (14,00-16,15) Z4			Radoslav Kosić, prof., viši predavač
10.10.2025.	P7–P9 (11,00-13,15) Z4			Radoslav Kosić, prof., viši predavač
14.10.2025.	P10–P12 (14,00-16,15) Z4			Radoslav Kosić, prof., viši predavač
21.10.2025.	P13–P15 (13,00-15,15) Z4			Radoslav Kosić, prof., viši predavač
24.10.2025.	P16– P18 (11,00-13,15) Z4			Radoslav Kosić, prof., viši predavač
28.10.2025.	P19–P20 (13,00-14,30) Z4			Radoslav Kosić, prof., viši predavač predavač
31.10.2025.	P21–P22 (11,00-12,30) Z4			Radoslav Kosić, prof., viši predavač
4.11.2025.	P23–P24 (14,00-15,30) Z4			Radoslav Kosić, prof., viši predavač
11.11.2025.	P25–P26 (13,00-14,30) Z4			Radoslav Kosić, prof., viši predavač
14.11.2025.	P27–P28 (13,00-14,30) Z4			Radoslav Kosić, prof., viši predavač
17.11.2025.	P29–P30 (13,00-14,30) Z4			Radoslav Kosić, prof., viši predavač
21.11.2025.		S1–S3 (13,00-15,15) Z4		Radoslav Kosić, prof., viši predavač
25.11.2025.		S4–S6 (14,00-16,15) Z4		Radoslav Kosić, prof., viši predavač

28.11.2025.		S7-S9 (8,00-10,15) Z4		Radoslav Kosić, prof., viši predavač
2.12.2025.		S10-S12 (11,00-13,15)		Radoslav Kosić, prof., viši predavač
5.12.2025.		S13-S15 (8,00-10,15) Z4		Radoslav Kosić, prof., viši predavač
9.12.2025.			V1-V6 (08,00-16,00) Grupa A, B,C,D, E- Klinika za psihijatriju i Kl. za pedijatriju	Radoslav Kosić, prof., viši predavač; Marica Čargonja, mag.sest.; Maja Beljan, mag.sest., Janja Vranješ, mag.sest. Vlatka Fanjkutić, mag.sest.
12.12.2025.			V7-V12 (08,00-16,00) Grupa A, B,C,D, E- Klinika za psihijatriju i Kl. za pedijatriju	Radoslav Kosić, prof., viši predavač; Marica Čargonja, mag.sest.; Maja Beljan, mag.sest., Janja Vranješ, mag.sest. Vlatka Fanjkutić, mag.sest.
7.1.2026.			V13-V18 (08,00-16,00) Grupa A, B,C,D, E- Klinika za psihijatriju i Kl. za pedijatriju	Radoslav Kosić, prof., viši predavač; Marica Čargonja, mag.sest.; Maja Beljan, mag.sest., Janja Vranješ, mag.sest. Vlatka Fanjkutić, mag.sest.
8.1.2026.			V19-V24 (08,00-16,00) Grupa A, B,C,D, E- Klinika za psihijatriju i Kl. za pedijatriju	Radoslav Kosić, prof., viši predavač; Marica Čargonja, mag.sest.; Maja Beljan, mag.sest., Janja Vranješ, mag.sest. Vlatka Fanjkutić, mag.sest.
9.1.2026.			V19-V24 (08,00-16,00) Grupa A, B,C,D, E- Klinika za psihijatriju i	Radoslav Kosić, prof., viši predavač; Marica Čargonja, mag.sest.; Maja Beljan, mag.sest., Janja Vranješ, mag.sest. Vlatka Fanjkutić, mag.sest.

Kl. za pedijatriju

Popis predavanja, seminara i vježbi:

P	PREDAVANJA (tema predavanja)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
P1	Uvod u predmet i povijesni osvrt na poimanje psihičkih poremećaja; Organizacija i rad psihijatrijskih ustanova	1	Zdravstveni studiji Predavaona Z
P2	Osobitosti zdravstvene njege psihijatrijskih bolesnika; Osnovna načela zdravstvene njege psihijatrijskih bolesnika	1	Zdravstveni studiji Predavaona Z
P3	Etičnost i pravo u radu s psihijatrijskim bolesnicima	1	Zdravstveni studiji Predavaona Z
P4	Stvaranje terapijskog okruženja; Razvoj svijesti o samome sebi; Uloga i mjesto medicinske sestre - tehničara u multidisciplinarnom timu	1	Zdravstveni studiji Predavaona Z
P5	Psihijatrijski sestrinski intervju; heteropodaci; mentalni status	1	Zdravstveni studiji Predavaona Z
P6	Proces zdravstvene njege u psihijatriji (sestrinska anamneza, sestrinska dijagnoza, sestrinske intervencije)	1	Zdravstveni studiji Predavaona Z
P7	Hitan prijam; agresivni/nesuradljivi bolesnik; vodič sestrinskih intervencija	1	Zdravstveni studiji Predavaona Z
P8	Proces zdravstvene njege u dječjoj i adolescentnoj dobi	1	Zdravstveni studiji Predavaona Z
P9	Proces zdravstvene njege bolesnika s poremećajem prehrane	1	Zdravstveni studiji Predavaona Z
P10	Proces zdravstvene njege bolesnika s poremećajima raspoloženja	1	Zdravstveni studiji Predavaona Z
P11	Proces zdravstvene njege depresivnog bolesnika	1	Zdravstveni studiji Predavaona Z
P12	Proces zdravstvene njege maničnog bolesnika	1	Zdravstveni studiji

			Predavaona Z
P13	Proces zdravstvene njege bolesnika s anksioznim poremećajima	1	Zdravstveni studiji Predavaona Z
P14	Proces zdravstvene njege bolesnika s posttraumatskim stresnim poremećajem	1	Zdravstveni studiji Predavaona Z
P15	Proces zdravstven njege kod gubitka i žalovanja	1	Zdravstveni studiji Predavaona Z
P16	Proces zdravstven njege ovisnika o alkoholu	1	Zdravstveni studiji Predavaona Z
P17	Proces zdravstven njege ovisnika o psihoaktivnim tvarima	1	Zdravstveni studiji Predavaona Z
P18	Proces zdravstvene njege ovisnika o igrama na sreću	1	Zdravstveni studiji Predavaona Z
P19	Proces zdravstven njege bolesnika s poremećajem spavanja	1	Zdravstveni studiji Predavaona Z
P20	Proces zdravstvene njege bolesnika sa psihosomatskim poremećajem	1	Zdravstveni studiji Predavaona Z
P21	Proces zdravstvene njege psihotičnih bolesnika	1	Zdravstveni studiji Predavaona Z
P22	Proces zdravstvene njege bolesnika sa shizofrenijom	1	Zdravstveni studiji Predavaona Z
P23	Proces zdravstvene njege bolesnika s organskim poremećajima	1	Zdravstveni studiji Predavaona Z
P24	Proces zdravstvene njege suicidalnog bolesnika	1	Zdravstveni studiji Predavaona Z
P25	Proces zdravstven njege bolesnika s psihičkim poremećajem u starijoj životnoj dobi	1	Zdravstveni studiji Predavaona Z
P26	Psihofarmakoterapija; prepoznavanje nuspojava; važnost suradnje	1	Zdravstveni studiji Predavaona Z
P27	Socioterapijske tehnike u psihijatrijskoj zdravstvenoj njezi	1	Zdravstveni studiji Predavaona Z
P28	Operativni postupak kod primjene elektrostimulativne terapije	1	Zdravstveni studiji Predavaona Z
P29	Medicinska sestra - tehničar medijator između psihijatrijskog bolesnika, njegove obitelji i društva	1	Zdravstveni studiji Predavaona Z

P30	Suradnja psihijatrijske skrbi s institucijama u zajednici; Osiguravanje kvalitete programa; Kontinuitet skrbi; Marketing	1	Zdravstveni studiji Predavaona Z
	Ukupan broj sati predavanja	30	

S	SEMINARI (tema seminara)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
S1	Kako voditi psihijatrijski sestrinski intervju	1	Zdravstveni studiji Predavaona Z
S2 i S3	Metode skrbi u psihijatriji	2	Zdravstveni studiji Predavaona Z
S4	Proces zdravstvene njege bolesnika s organski uvjetovanim mentalnim poremećajima	1	Zdravstveni studiji Predavaona Z
S5	Proces zdravstvene njege bolesnika sa psihotičnim poremećajima	1	Zdravstveni studiji Predavaona Z
S6	Proces zdravstvene njege bolesnika u kriznim stanjima	1	Zdravstveni studiji Predavaona Z
S7 i S8	Proces zdravstvene njege osoba ovisnih o psihoaktivnim sredstvima	2	Zdravstveni studiji Predavaona Z
S9 i S10	Proces zdravstvene njege bolesnika s anksioznim poremećajima	2	Zdravstveni studiji Predavaona Z
S11	Proces zdravstvene njege osoba s poremećajem osobnosti	1	Zdravstveni studiji Predavaona Z
S12	Proces zdravstvene njege bolesnika s poremećajem nagona	1	Zdravstveni studiji Predavaona Z
S13	Proces zdravstvene njege kod duševnih poremećaja razvojne dobi	1	Zdravstveni studiji Predavaona Z
S14	Organizacija skrbi za duševne bolesnike u zajednici	1	Zdravstveni studiji Predavaona Z

S15	Etički kodeks/pravni aspekti/stigma	1	Zdravstveni studiji Predavaona Z
	Ukupan broj sati seminara	15	

V	VJEŽBE (tema vježbe)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
V1–V6	Sestrinska anamneza i značaj heteropodataka; Sestrinska dokumentacija u psihijatriji, zaštita bolesnika s duševnim smetnjama	12	Klinika za psihijatriju, Klinika za pedijatriju
V7-V12	Hitna stanja u psihijatriji; Pristup bolesniku s neurotskim smetnjama	12	Klinika za psihijatriju, Klinika za pedijatriju
V13-V18	Pristup bolesniku sa poremećajem raspoloženja; Pristup bolesniku sa shizofrenijom	12	Klinika za psihijatriju, Klinika za pedijatriju
V19-V24	Pristup bolesniku s organskim psihičkim poremećajem; Pristup osobi ovisnoj o psihoaktivnim tvarima	12	Klinika za psihijatriju, Klinika za pedijatriju
V25-V30	Pristup bolesniku sa PTSPem; Značaj i uloga socioterapijskih metoda u psihijatrijskoj zdravstvenoj njezi	12	Klinika za psihijatriju, Klinika za pedijatriju
	Ukupan broj sati vježbi	60	

	ISPITNI TERMINI (završni ispit)
1.	30.01.2026.
2.	12.02.2026.
3.	26.02.2026.
4.	19.06.2026.